

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์

การสอบปลายภาค ประจำภาคการศึกษาที่ 2

ปีการศึกษา 2554

วันศุกร์ที่ 2 มีนาคม

เวลา 9:00-12:00 น.

วิชา 216-221 Engineering Mechanics II

01→S201,S203, 02→S817, 03→A401, 04→Robot

คำสั่ง

1. ให้เขียนชื่อ-สกุล, รหัสนักศึกษา, และ section # ลงในข้อสอบทุกหน้า ทั้งหมด 15 หน้า
2. ข้อสอบทั้งหมด 7 ข้อ บังคับทำ 4 ข้อแรก ที่เหลือให้เลือกทำ 1 ข้อ **ให้ขีดฆ่าข้อที่ไม่เอาในตารางคะแนน**
3. หากนักศึกษาอยากทำข้อที่ให้เลือกเพิ่ม ให้ระบุในตารางคะแนนว่า “ขอโบนัส” จะได้เป็นคะแนนโบนัส
4. อนุญาตให้นำเครื่องคิดเลขเข้าห้องสอบ และ ห้าม ยืมอุปกรณ์ใดๆ ในห้องสอบ
5. กำหนด ให้ใช้ค่า $g = 10 \text{ m/s}^2$ ทุกข้อเพื่อให้ง่ายในการคำนวณ
6. หมายเหตุ ตัวย่อ FBD = Free Body Diagram และ KD = Kinetic Diagram

✿ นม (หนู) _____ ✿

ไม่คิดจะกระทำการอันใด ที่จะได้ชื่อว่าทุจริตในการสอบอย่างแน่นอนครับอาจารย์! ❤️

ข้อที่	Topic	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1	บังคับ : Fundamental Kinematics	30	
2	บังคับ : Using IC	30	
3	บังคับ : Using relative motion analysis	30	
4	บังคับ : Work & Energy	30	
5	เลือก 1 : Newton's Law	30	
6	เลือก 2 : Newton's Law	30	
7	เลือก 3 : Newton's Law	30	
รวม		150 (40%)	

อ. จีระภา สุขแก้ว (01 : 2MnE)

อ. สมชาย แซ่อึ้ง (02 : 2MaE)

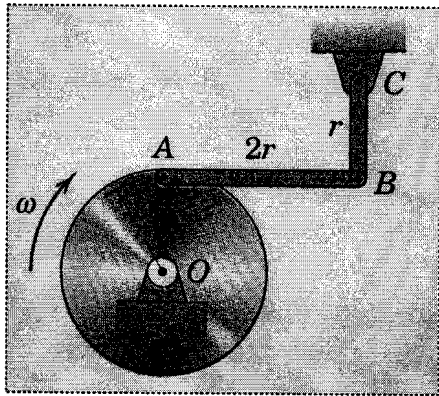
อ. กิตตินันท์ มลิวรรณ (03 : วศ. ตกค้าง)

อ. สราวุธ โคนสร้าง (04 : วศ. ตกค้าง)

(ผู้ออกข้อสอบ)

ข้อที่ 1 ความรู้พื้นฐาน ชนิดของการเคลื่อนที่ ออกโดย อาจารย์ จีระภา สุขแก้ว

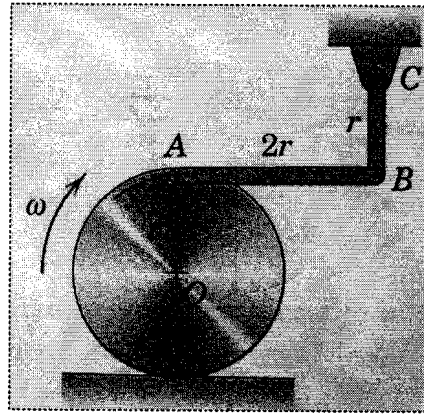
1.1 [2 คะแนน] จากระบบต่อไปนี้ จงเขียนระบุชนิดของการเคลื่อนที่ของแต่ละชิ้นส่วน

Disk OA เคลื่อนที่แบบ _____

Rod AB เคลื่อนที่แบบ _____

Rod BC เคลื่อนที่แบบ _____

Disk OA เคลื่อนที่แบบ _____

Rod AB เคลื่อนที่แบบ _____

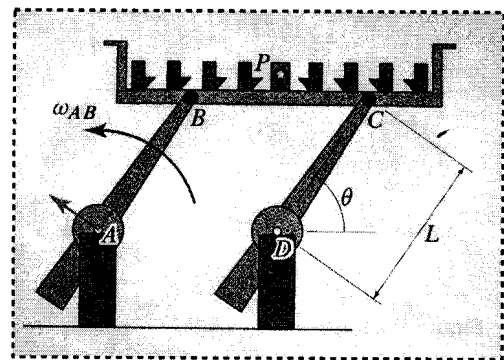
Rod BC เคลื่อนที่แบบ _____

เครื่องเล่นชนิดหนึ่งดังรูปในสวนสนุก ประกอบไปด้วย ชิ้นส่วนดังรูป ที่จุด A และ D ยึดติดกับพื้นดิน

Rod AB เคลื่อนที่แบบ _____

Rod CD เคลื่อนที่แบบ _____

เรือที่นั่ง PC เคลื่อนที่แบบ _____

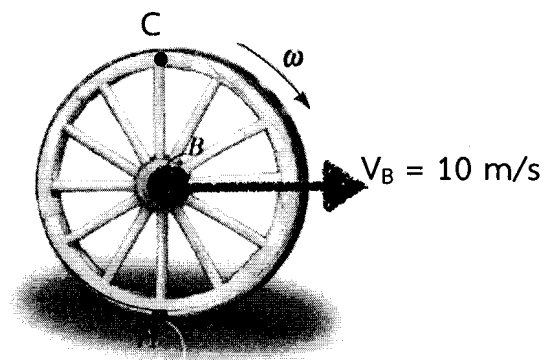

1.2 [6 คะแนน] ล้อเกวียนรัศมี 50 cm กลิ้งโดยไม่มีการลื่นไถลบนพื้นถนน

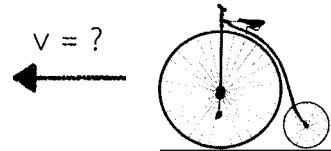
ด้วยขนาดความเร็วที่จุด B เท่ากับ 10 m/s ดังรูป

1.2.1 [3 คะแนน] จงหาค่าอัตราเร็วเชิงมุมของล้อเกวียน และ

1.2.2 [3 คะแนน] จงเขียนเวกเตอร์แสดงขนาดและทิศทางของความเร็วที่จุด C ให้มีขนาดที่สัมพันธ์กันกับขนาดที่จุด B

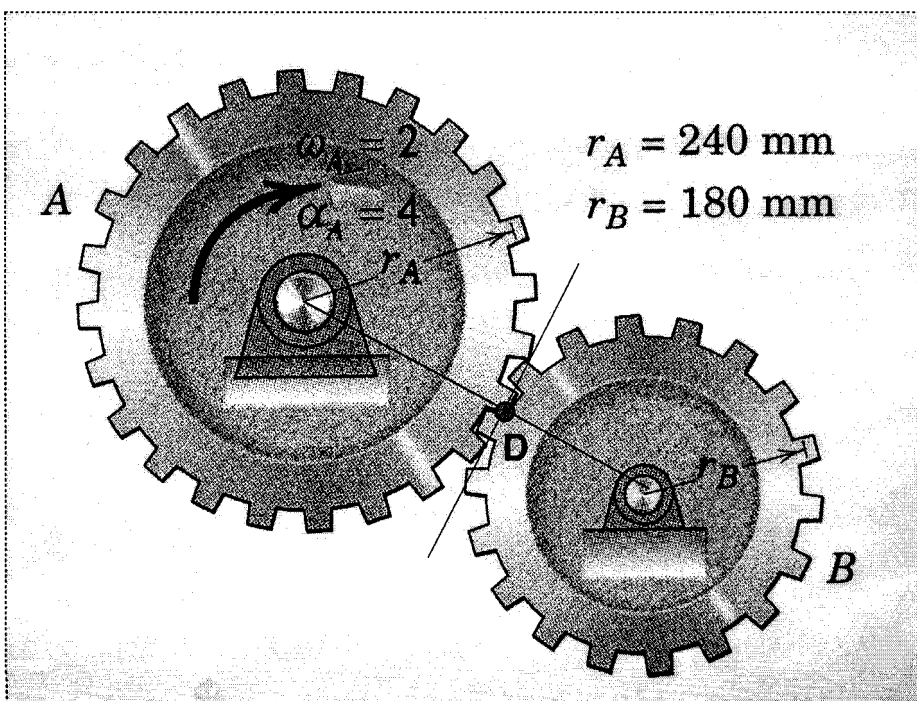
1.3 [6 คะแนน] จักรยานสมัยก่อนชื่อว่า Penny-Farthing ดังรูป กำหนดให้เส้นผ่านศูนย์กลางของล้อหน้า 1 เมตร หากผู้ขับขี่ต้องปั่นด้วยความเร็วรอบ 30 รอบ/นาที อยากรทราบว่า จักรยานคันนี้จะเคลื่อนที่ไปข้างหน้าด้วย อัตราเร็ว กี่ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

1.4 [9 คะแนน] เฟือง A หมุนตามเข็มนาฬิกาด้วย อัตราเร็วเชิงมุม $\omega_A = 2 \text{ rad/s}$ และอัตราเร่งเชิงมุมเท่ากับ $\alpha_A = 4 \text{ rad/s}^2$

1.4.1 [3 คะแนน] จงหาว่าเฟือง B มี ความเร็วเชิงมุม เท่าไร ($\omega_B = ?$) และ ความเร่งเชิงมุม เท่าไร ($\alpha_B = ?$)

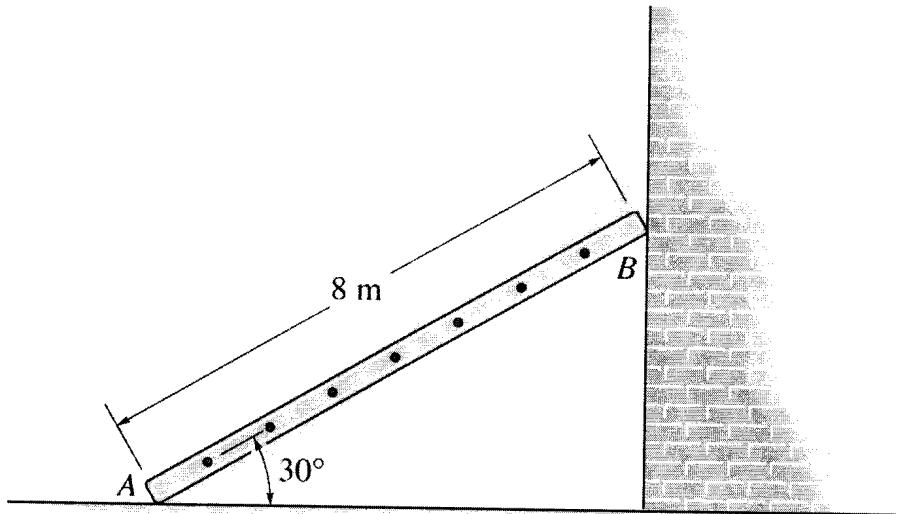
1.4.2 [6 คะแนน] จงแสดง ขนาด และ ทิศทาง ของ เวกเตอร์ความเร่งที่จุด D ซึ่งอยู่บนเฟือง B ให้เขียนแสดงลงในรูป

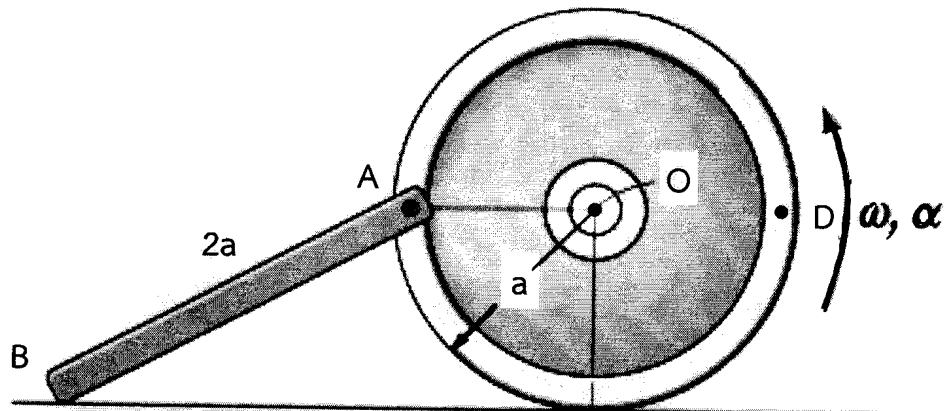
ข้อที่ 2 Kinematics : การหาจุด IC ออกโดยอาจารย์ สราวุธ โคนสร้าง และ อาจารย์ จิระภา สุขแก้ว

คำสั่ง ให้ใช้ไม้บรรทัดลากเส้นในการแสดงการหาจุด IC และแสดงการตั้งฉาก และ ในการเขียนเวกเตอร์ ความเร็ว หรือ ความเร่ง ให้ ความยาวของลูกศร สัมพันธ์กับขนาดของความเร็ว (ลูกศรสั้นกว่า แสดงว่า ขนาดความเร็วต่ำกว่า) หากไม่ชัดเจน จะไม่ได้คะแนน

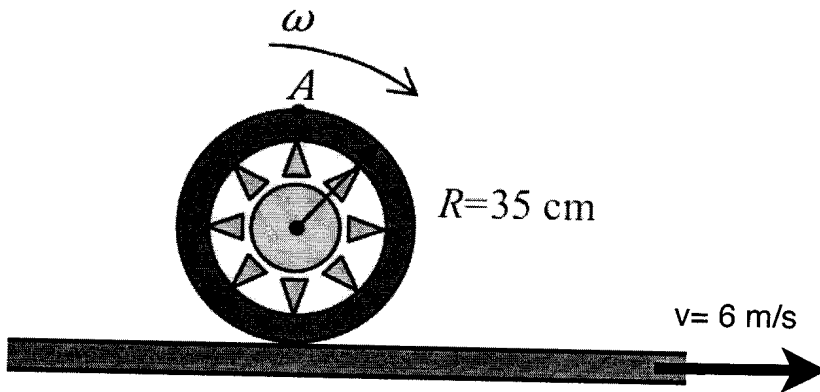
- a) [5 คะแนน] ปล่อยให้บันไดไหล ณ ขณะนี้ จงหาจุด IC ของแท่งบันได AB และ แสดงทิศการหมุนของบันได และ เขียนลูกศร แสดงขนาดและทิศทางของความเร็วที่จุด A และจุด B (ขนาด ไม่ต้องคำนวณแค่แสดงให้เห็นชัดเจนว่า ขนาดอันไหนยาวกว่ากัน)

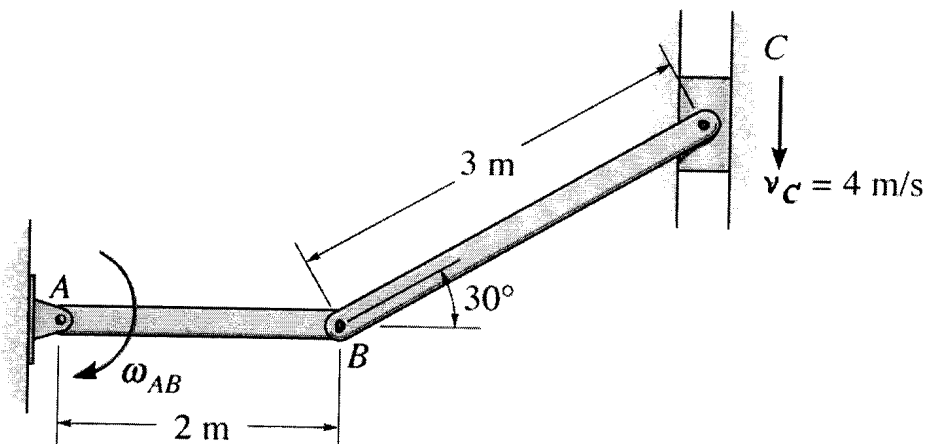
- b) [10 คะแนน] จากรูป ประกอบด้วย ล้อซึ่งกลิ้งโดยไม่ไถล (roll w/o slip) ยึดติดด้วยแท่ง AB ที่ปลาย A โดยที่ปลาย B ปล่อยให้ไหลไปบนพื้น จงแสดงจุด IC ของล้อ และ H จงเขียนเวกเตอร์แสดง ขนาด และ ทิศทางของความเร็วที่ จุด A และ จุด D (คำนวณขนาดด้วย ค่าตอบอยู่ในรูปของตัวแปร) จงแสดงจุด IC ของแท่ง AB และ H จงเขียนเวกเตอร์แสดง ขนาด และ ทิศทางของความเร็วที่ จุด B (โดยแสดงให้เห็นชัดเจนว่า ยาวกว่า เท่ากับ หรือ สั้นกว่า ขนาดความเร็วที่จุด A ไม่ต้องคำนวณ)

- c) [10 คะแนน] หากล้อกลิ้งโดยไม่มีการลื่นไถล (roll w/o slip) ด้วยอัตราเร็วเชิงมุม $\omega = 20 \text{ rad/s}$ บนสายพานที่เลื่อนไปทางขวาด้วยอัตราเร็ว 6 m/s จงแสดงวิธีการหาจุด IC ของล้อว่าอยู่ที่ไหน คำนวณว่าจุด IC ห่างไกลออกไปเท่าไร และ เขียนลูกศรแสดงทิศทางและขนาดของความเร็วที่จุด A คำนวณหาขนาดของความเร็วด้วย

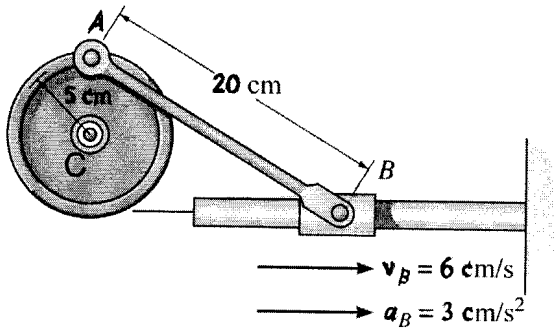
- c) [5 คะแนน] ๓๓ วัตถุชิ้นไหนที่ต้องหาจุด IC _____ ๓๔ จงแสดงวิธีการหาจุด IC ของวัตถุนั้น
 ๓๕ เขียนลูกศรแสดงขนาดและทิศทางของความเร็วที่จุด B ๓๖ และคำนวณหาอัตราเร็วเชิงมุมของแท่ง AB ($\omega_{AB} = ?$)

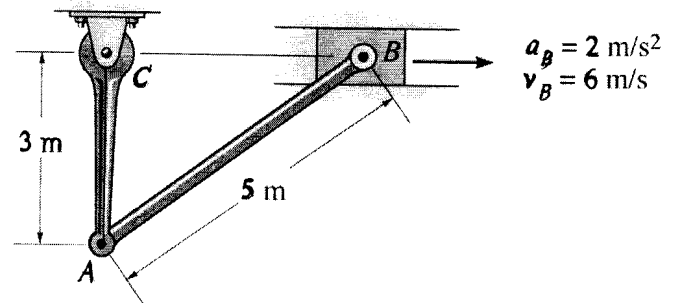
ข้อที่ 3 Kinematics : Using Relative Motion Analysis ออกโดย อาจารย์ จีระภา สุขแก้ว

คำสั่ง บังคับเลือกทำแค่ 1 ข้อ **ตัวเลือก (i)** หรือ **ตัวเลือก (ii)** **ขีดกากบาทที่รูปข้อที่ไม่เอา**

จากรูป ณ ขณะนี้ จงหาความเร็วเชิงมุมของแท่ง AB และแท่ง AC ($\bar{\omega}_{AC}$, $\bar{\omega}_{AB}$) จงหาความเร่งเชิงมุมของแท่ง AB และแท่ง AC ($\bar{\alpha}_{AC}$, $\bar{\alpha}_{AB}$) จงหาความเร็ว และ ความเร่ง ของ จุด A ($\bar{v}_A$, $\bar{a}_A$)

ตัวเลือก (i)

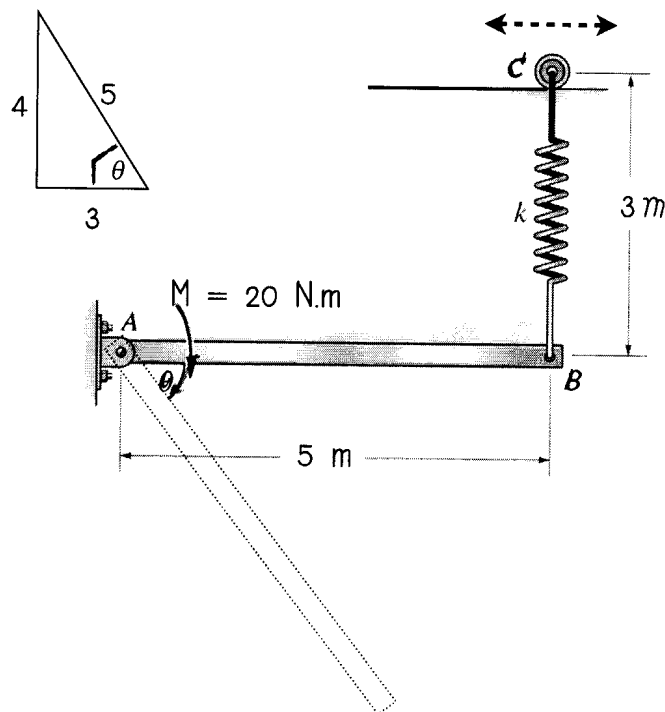

ตัวเลือก (ii)

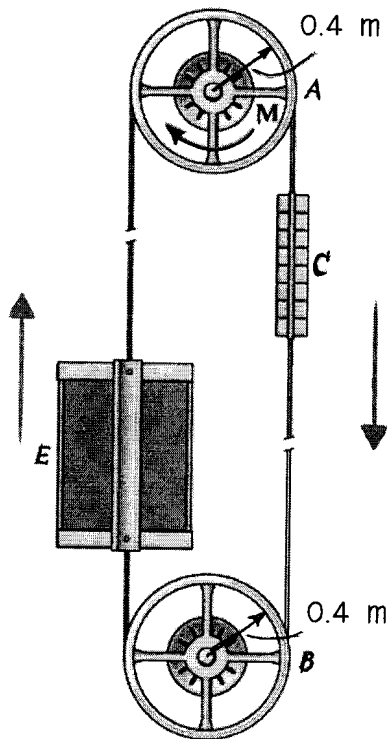
ข้อที่ 4 Kinetics : Work & Energy ออกโดย อาจารย์ จีระภา สุขแก้ว และ อาจารย์สมชาย แซ่เอ็ง

คำสั่ง บังคับเลือกทำแค่ 1 ข้อ

๘ ตัวเลือกที่ 1 แท่ง AB ยาว 5 เมตร มวล 60 kg โดยที่ปลาย B ยึดติดกับสปริงซึ่งอีกปลายผูกติดกับ roller C ซึ่งสามารถเลื่อน ซ้าย-ขวา ได้เพื่อบังคับให้สปริงวางตัวในแนวตั้งตลอดการเคลื่อนที่ของแท่ง AB หากสปริงมีค่าความยาวสมดุล 1 เมตร และมีความแข็ง $k = 100 \text{ N/m}$ ณ ขณะนี้ แท่ง AB วางตัวในแนวนอนและมีอัตราเร็วเชิงมุม 2 rad/s ทิศทางตามเข็มนาฬิกา หลังจากรีโมเมนต์ค่าคงที่ $M = 20 \text{ N.m}$ มากระทำดังรูป จงหาว่า ณ ขณะ ที่แท่ง AB หมุนไปได้ θ องศา แท่ง AB จะมีค่าอัตราเร็วเชิงมุมเท่าไร (เลือกใช้ $T_1+U_{1\rightarrow 2}=T_2$ หรือ $T_1+V_1+U_{1\rightarrow 2}=T_2+V_2$ โดยแสดงการหาค่าที่ละตัว)

* **ตัวเลือกที่ 2** ระบบการทำงานของลิฟต์ดังรูปหากตัวลิฟท์ E มีมวล 1500 kg และน้ำหนักถ่วง C มีมวล 2000 kg วงล้อที่ A และ B มีมวลตัวละ 160 kg รัศมีวงล้อ 0.4 m และมีค่าสัมประสิทธิ์แรงเสียดทาน 0.25 m รอบจุดหมุน หากเริ่มต้นระบบหยุดนิ่ง จากนั้นมีโมเมนต์ค่าคงที่กระทำจากมอเตอร์ที่วงล้อ A โดยที่ $M = 100 \text{ N.m}$ จงหาค่าอัตราเร็วของลิฟต์เมื่อลิฟต์เคลื่อนที่ขึ้นไปได้ระยะ 10 m

* ความรัก คือการเดินทางไกล กว่าจะถึง "หัวใจ" มันต้องใช้ "เวลา" *

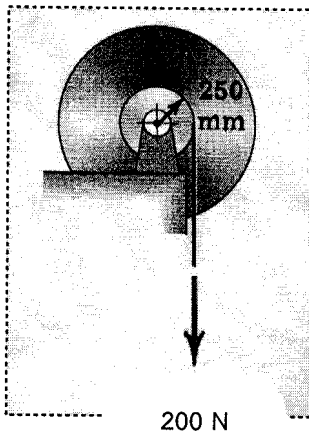

ข้อที่ 5 Kinetics : Newton's Law ออกโดย อาจารย์ จีระภา สุขแก้ว

5.1 [15 คะแนน] จากรูปข้างล่าง Drum มีมวล 100 kg และมีรัศมีใจเรชัน 400 mm ถูกดึงด้วยแรงที่มีขนาด 200 N (~ 20 kg)

5.1.1 จงเขียน FBD & KD

5.1.2 จงเขียน Equations of Motion เพื่อหาขนาดอัตราเร่งเชิงมุม (Angular acceleration) ของ Drum

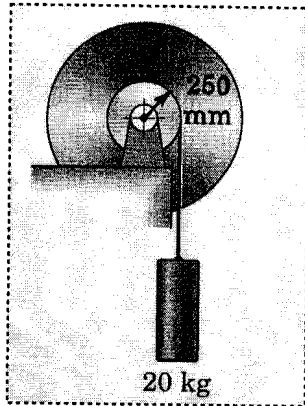

✱ มีค่าก็มีขาว   มีขาวก็มีสั้น   มีกลางวันก็มีกลางคืน
มีรักทั้งยั่งยืน และไม่คงทน . . . เพราะโลกนี้ไม่ได้มีเพียงด้านเดียว ✱

5.2 [15 คะแนน] เปลี่ยนจากการใช้แรงดึงมาเป็นใส่มวล 20 kg (~ 200 N) เข้าไปที่ปลายเชือกแทน คุณคิดว่าขนาด ความเร่งเชิงมุมของ Drum จะเปลี่ยนไปจาก ข้อ 5.1 หรือไม่ อย่างไร อธิบาย

5.2.1 จงเขียน FBD & KD

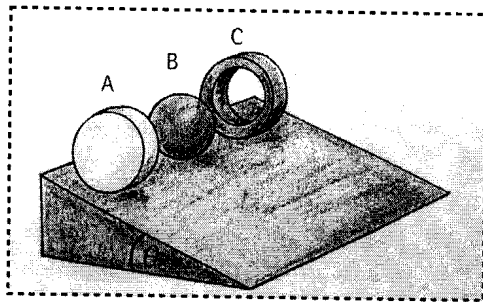
5.2.2 จงเขียน Equations of Motion เพื่อคำนวณหาขนาดอัตราเร่งเชิงมุม (Angular acceleration) ของ Drum

* คิด ทุกค่าที่พูด แต่อย่า พูด ทุกค่าที่คิด *

ข้อที่ 6 Kinetics : เลือก Newton's Law หรือ Work & Energy ออกโดย อาจารย์ จิระภา สุขแก้ว

วัตถุแข็งเกร็งสามชนิด คือ A ทรงกระบอก (cylinder), B ทรงกลม (sphere), และ C วงแหวน (thin ring หรือ hoop) ดังรูป ทั้งสามมีมวลเท่ากัน m กิโลกรัม และมีรัศมีเท่ากัน r เมตร หากเริ่มปล่อยวัตถุทั้งสาม จากหยุดนิ่งบนพื้นเอียง ให้อัตราเร็วตามพื้นเอียงโดยไม่มีการลื่นไถล (Roll w/o Slip) อยากทราบว่า วัตถุทั้งสามจะถึงพื้น พร้อมกันหรือไม่ อย่างไร แสดงการวิเคราะห์

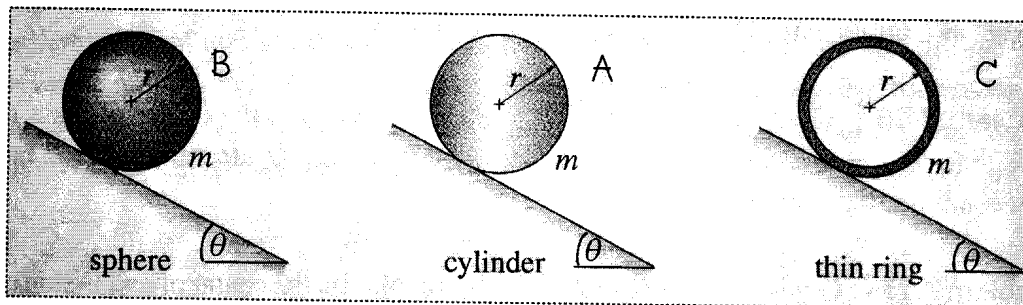

แสดงค่า Mass Moment of Inertia

$I_A =$

$I_B =$

$I_C =$

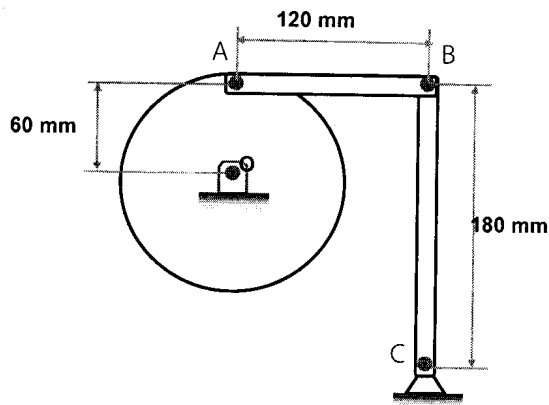

Hint : วิธีที่ง่ายคือ เลือกใช้ Newton's Law (วิเคราะห์ อัตราเร่งเชิงมุมเปรียบเทียบทั้งสามกรณี)

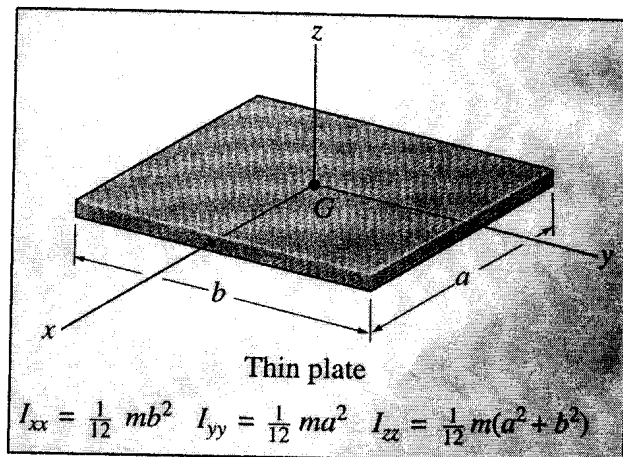
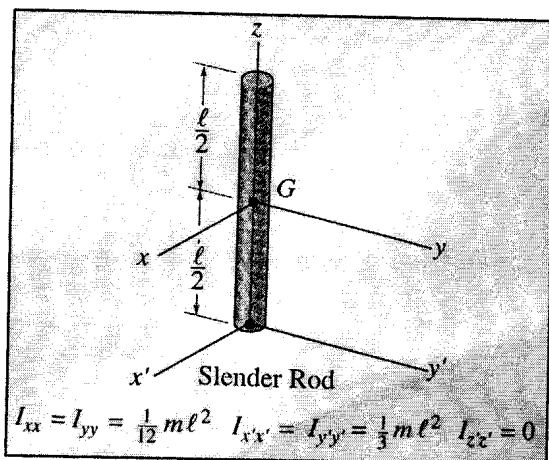
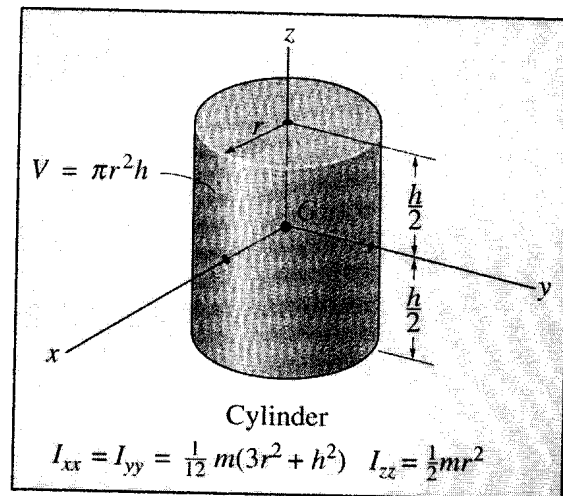
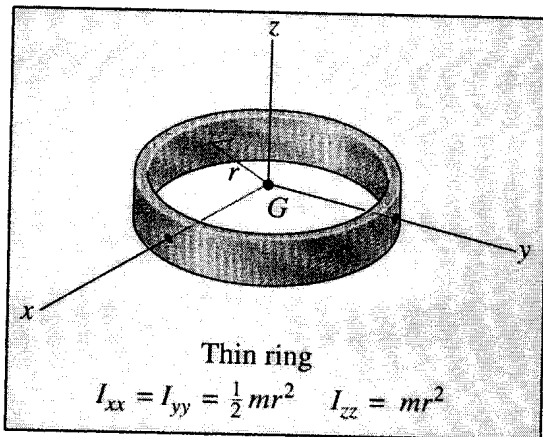
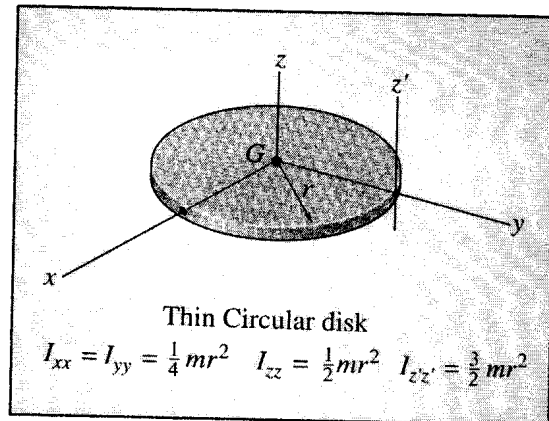
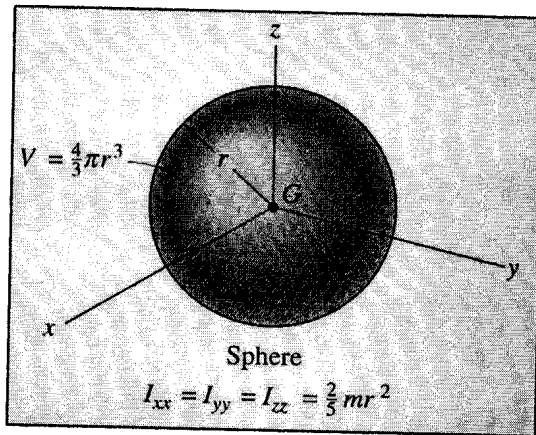
ข้อที่ 7 Kinematics & Kinetics : Newton's law ออกโดย อาจารย์กิตตินันท์ มลิวรรณ

แขน AB มวล 2 kg และแขน BC มวล 3 kg ถูกเชื่อมต่อกันดังรูป ถ้าแผ่น disk หมุนในระนาบตั้งด้วยความเร็วเชิงมุมคงที่ 6 rad/s ในทิศตามเข็มนาฬิกา สำหรับตำแหน่งดังรูป จง

- 7.1 คำนวณหาความเร็วเชิงมุมของแขน BC และ ความเร่งเชิงมุมของแขน AB (ตอบทั้งขนาดและทิศทาง)
- 7.2 เขียน FBD และ KD ของแขน AB และแขน BC
- 7.3 คำนวณหาแรงกระทำที่จุด A และจุด B (ตอบทั้งขนาดและทิศทาง)

ตารางแสดงค่า Mass Moment of Inertia กรณเลือกใช้อย่างระมัดระวัง

When one door closes, another door opens!

* เมื่อประตูหนึ่งปิด มักจะมีประตูใหม่เปิดขึ้นเสมอ แต่อย่าลืมมองมันเท่านั้นเอง *

• ขอให้ทุกคนเห็นความสุข และ มีความสุขกับสิ่งที่มีให้มากๆ นะ •

